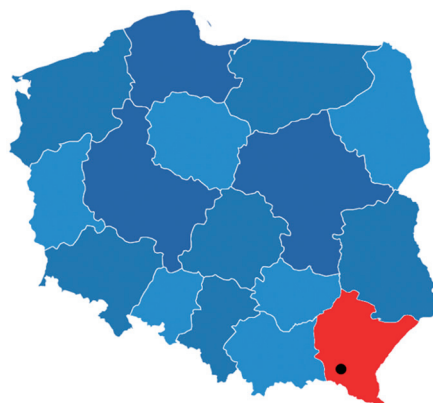

Uzdrowisko Rymanów-Zdrój

Położenie administracyjne

Rymanów-Zdrój leży w województwie podkarpackim, w powiecie krośnieńskim, w gminie Rymanów w Beskidzie Niskim.

Mapa 31. Lokalizacja uzdrowiska Rymanów-Zdrój

Źródło: opracowanie własne.

Miejscowość uzdrowska położona jest 4 km na południe od miasta Rymanów, w malowniczej dolinie Taboru, wśród gór zwanych Wzgórzami Rymanowskimi. Uzdrowisko położone jest na pograniczu dwóch różniących się krajobrazowo mezoregionów karpackich: Beskidu Niskiego i Pogórza Bukowskiego, na wysokości od 360 do 390 m n.p.m. Gmina Rymanów to gmina miejsko-wiejska, którą zamieszkuje 15 982 mieszkańców¹. Na terenie gminy leżą: Bałucianka, Bzianka, Głębokie, Klimkówka, Królik Polski, Królik Wołowski, Ladzin, Łazy, Milcza, Posada Górna, Puławy, Rudawka Rymanowska, Rymanów, Rymanów-Zdrój, Sieniawa, Wisłoczek, Wróblík Królewski i Szlachecki, Zmysłówka. Siedzibą gminy jest miasto Rymanów. W skład Rady Gminy wchodzi 15 radnych.

¹ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowskich w Polsce” – maj 2020 r.

Rys historyczny uzdrowiska

Źródła wód mineralnych w Rymanowie-Zdroju zostały odkryte w 1876 r., co dało początek dziejom uzdrowiska². Bezpośrednio po wykonanych analizach i badaniach ujęć wybudowano obiekty uzdrowiskowe, w tym przystosowane do leczenia dzieci. Cała infrastruktura kuracyjna została zniszczona podczas I wojny światowej i tylko dzięki ogromnemu wysiłkowi kolejnego właściciela Jana Potockiego, pieczęłowicie odbudowany po zakończeniu wojny Rymanów-Zdrój zaczął ponownie przyjmować kuracjuszy, a w pełni planowa działalność uzdrowiskowa rozpoczęła się w 1928 r. Tragiczne wydarzenia II wojny światowej, a zwłaszcza przechodzący wtedy front, spowodowały powtórłą dewastację uzdrowiska. Po zakończeniu wojny odbudowano niektóre obiekty uzdrowiskowe, odrestaurowano pensjonaty. Powstały też nowe sanatoria dla dorosłych i dzieci, kąpielisko i wyciąg narciarski. Na początku lat sześćdziesiątych uzdrowisko rozpoczęło przyjmowanie kuracjuszy w ciągu całego roku. W 1967 r. nadano miejscowości status uzdrowiska.

Uzdrowisko istnieje faktycznie od 1876 r., jednak dopiero 16 sierpnia 1996 r., w 120. rocznicę odkrycia źródeł mineralnych, uchwałą Rady Miejskiej w Rymanowie utworzono wieś Rymanów-Zdrój o powierzchni 1625 ha, składającą się z obszarów dotychczasowych wsi Deszno, Wołtuszcza oraz południowej części wsi Posada Górna.

Działalność uzdrowiskowa

Uzdrowisko funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr XXIV/274/12 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 22 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Rymanów-Zdrój (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego z dnia 4 lipca 2012 r., poz. 1481).

Najważniejsze surowce lecznicze

Do naturalnych surowców leczniczych wykorzystywanych w uzdrowisku należą: wody lecznicze oraz czynniki klimatyczne³. Naturalne źródła wód leczniczych „Tytus”, „Klaudia” i „Celestyna” posiadają zróżnicowane właściwości lecznicze zależne od składu⁴:

- „Tytus” (0,85% szczawa chlorkowo-sodowa, żelazista, bromkowa, jodkowa, borowa) – choroby układu oddechowego, choroby wieku dziecięcego, układu krążenia, przemiany materii, zaburzenia gruczołów wydzielania wewnętrznego.
- „Klaudia” (0,85% szczawa chlorkowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa) – choroby wieku dziecięcego, nieżyty żołądka, choroby skóry, miażdżyca tętnic, zmiany gościcowe, niedomogi gruczołów dokrewnych.

² K. Jakóbik (red.), *Lecznictwo uzdrowiskowe ...*, op.cit., s. 38.

³ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

⁴ <https://uzdrowisko-rymanow.com.pl/uzdrowisko/o-nas-2/zrodla-wod-mineralnych/> (dostęp: 06.04.2020).

-
- „Celestyna” (0,85% woda kwasowęglowa, chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa) – choroby wieku dziecięcego, nieżyty żołądka, jelit, wadliwa przemiana materii, choroby skóry, miażdżycę tętnic, zmiany gośćcowe mięśni i nerwów, niedomogi gruczołów dokrewnych.

Latem wody lecznicze oferowane są kuracjom i turystom w stylowej pijalni wód mineralnych, natomiast zimą można korzystać ze źródeł czerpanych w szpitalach uzdrowiskowych *Eskulap* i *Zimowit*. Przyrodolecznicy klimat uzdrowiska jest umiarkowany i silnie bodźcowy, a w połączeniu z występującymi solankami jodkowymi okazał się bardzo skuteczny w leczeniu górnych i dolnych dróg oddechowych i innych schorzeń. Specyficzny mikroklimat Rymanowa-Zdroju posiada cechy klimatu podgórskiego, a dzięki znacznej zawartości ozonu, jodu, soli, olejków eterycznych i względnie dużej wilgotności posiada również cechy klimatu morskiego⁵.

Lecznictwo uzdrowiskowe

W uzdrowisku prowadzone jest leczenie uzdrowiskowe w następujących kierunkach leczniczych: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby górnych dróg oddechowych, choroby dolnych dróg oddechowych, otyłość, choroby układu nerwowego oraz choroby nerek i dróg moczowych⁶. Usługi w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Rymanowa-Zdroju świadczą: „Uzdrowisko Rymanów” S.A. oraz „Świerkowy Zdrój Medical SPA” sp. z o.o. Pijalnia Wód Mineralnych położona jest w centralnej części malowniczego Parku Zdrojowego. Odwiedzający mogą w niej skorzystać z kuracji pitnej wodami leczniczymi: „Tytus”, „Klaudia” i „Celestynka”. Wewnątrz budynku pijalni można również zobaczyć źródła, z których czerpie się wodę.

Przeprowadzona w ostatnich latach odnowa infrastruktury Parku Zdrojowego, powiększonego o część nawiązującą wyglądem do lat dwudziestych, modernizacja basenu publicznego wraz z częścią spacerową, a także wybudowanie tężni solankowej, świadczą o stałym rozwoju uzdrowiska. Rymanowska tężnia to efektowna, niewielka budowla architektury drewnianej, kryta gontem, nawiązująca stylem do dawnego budownictwa tych okolic. Jest zadaszoną konstrukcją, wokół której znajdują się ławki, altany i alejki spacerowe.

⁵ <https://uzdrowisko-rymanow.com.pl/uzdrowisko/service/klimat/> (dostęp: 06.04.2020).

⁶ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

Park im. Św. Jana Pawła II w Rymanowie-Zdroju

Willi Opatrzność w Rymanowie-Zdroju
